

Ministerul Economiei
și Infrastructurii
al Republicii Moldova

Notă informativă cu privire la activitatea investițională în Republica Moldova în ianuarie-septembrie 2020

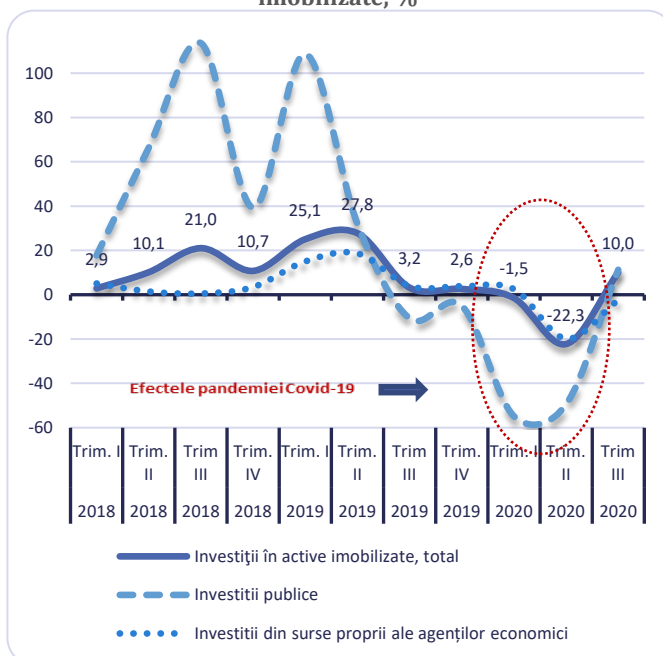
Principalii indicatori privind evoluția investițiilor în active imobilizate

● Volumul total al investițiilor în active imobilizate: 15 miliard lei, în scădere cu 4,4%

	↑ Au fost în creștere investițiile:	↓ Au fost în descreștere investițiile:
Surse de finanțare	- din contul creditelor externe: +59.6%, 1,7 miliard lei - din fondul rutier: de 2 ori mai mult, 692,9 mil. lei	- din surse proprii ale agenților economici: -7,5%, 8,9 miliard lei - din bugetul public național: -21.3%, 1,8 miliard lei - din contul creditelor interne: -27.5%, 1,1 miliard lei - din surse străine: -8%, 684,1 mil. lei
Tipuri de active	- în mijloace de transport: +33,4%, 2 miliard lei - în construcții ingineresti: +6,2%, 3,3 miliard lei - în clădiri rezidențiale (de locuit) – +7%, 2,4 miliard lei - resurse minerale – de 59 ori, 3,3 mil. lei	- în mașini, utilaje și instalații: -14.5%, 4,1 miliard lei - clădiri nerezidențiale: -19,9%, 2,3 miliard lei - în terenuri: -33.8%, 313,7 mil. lei - imobilizări necorporale: -19.4%, 313,7 mil. lei

Activitatea investițională rămâne în diminuare, deși în trimestrul III volumul investițiilor în economia națională a crescut. În trimestrul III s-a înregistrat o creștere cu 10% a volumului investițiilor, însă această creștere nu a fost suficientă pentru a recupera pierderile din trimestrul II (Figura 1). Astfel, cumulativ în ianuarie-septembrie 2020 volumul investițiilor a scăzut cu 4,4%, însumând circa 15 miliard lei (Figura 2, 3). Diminuarea activității investiționale s-a datorat reducerii investițiilor din sursele proprii ale agenților economici, din contul bugetului public național, precum și celor finanțate din surse străine. Sectorul construcțiilor nu s-a recuperat pe deplin, investițiile în construcții micșorându-se în ianuarie-septembrie cu 1,5%. Situația pandemică din țară a creat pe de o parte un deficit de resurse financiare atât în bugetele publice, cât și în cele private, pe de altă parte incertitudini în activitatea investitorilor străini, fapt ce a constrâns activitatea investițională la nivel național.

Figura 1. Evoluția trimestrială a investițiilor în active imobilizate, %

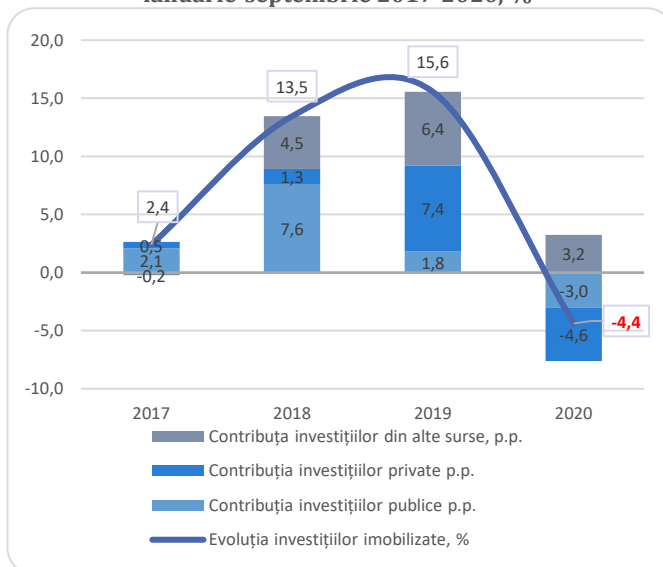

Sursă: Biroul Național de Statistică, calculele MEI

Investițiile private au scăzut, generând cel mai mare impact negativ asupra activității investiționale (-4,6 p.p.) (Figura 4). Sursa principală de finanțare a investițiilor sunt mijloacele financiare proprii ale agenților economici (59% din total) (Figura 6). Volumul investițiilor din aceste surse a însumat circa 8,9 miliard lei în ianuarie-septembrie 2020, fiind în scădere cu 7,5%. Au scăzut esențial investițiile în mașini, utilaje și instalații, mijloace de transport, clădiri nerezidențiale¹ (Figura 5). Aceste evoluții au fost determinate de reducerea veniturilor agenților economici în situația de criză pandemică când o bună parte din întreprinderi au fost nevoite să-și sisteze sau restrângă volumul activității.

Investițiile din bugetul public național (BPN) s-au redus. În ianuarie-septembrie 2020 din BPN au fost investite circa 1,8 mil. lei. Cu toate că în trimestrul III

Figura 2. Evoluția investițiilor în active imobilizate în ianuarie-septembrie 2017-2020, %

Sursă: Biroul Național de Statistică, calculele MEI

¹ Clădirile nerezidențiale sunt clădirile destinate altor scopuri decât cele rezidențiale (clădirile administrative și de producție, magazinele, depozitele, cinematografele etc.)

aceste investiții au înregistrat o creștere cu 11,3%, diminuările esențiale înregistrate în primul semestru au cauzat scăderea acestora la finele perioadei de 9 luni cu 21,3% (Figura 3, 4). Factorul de bază care explică aceste evoluții sunt constrângerile bugetare apărute în situația de criză pandemică, când cheltuielile pentru sistemul de ocrotire a sănătății au devenit prioritare.

Nu au fost afectate însă investițiile din **fondul rutier**, care au crescut de 2 ori. Per total, volumul investițiilor în construcțiile inginerești (*drumuri, sisteme de alimentare cu apă și canalizare, etc.*) a crescut cu 6,2% în ianuarie-septembrie 2020 (Figura 5). Acestea au fost finanțate, inclusiv, din contul **creditelor și împrumuturilor externe**, care au crescut în perioada analizată cu 59,6%, însumând circa 1,7 mld. lei.

Totodată, în ianuarie-septembrie 2020, **investițiile finanțate din credite interne au scăzut cu 27,5%**. Scăderea cererii pentru credite în scopuri investiționale se explică de limitările financiare ale agenților economici și incertitudinile create de criza pandemică.

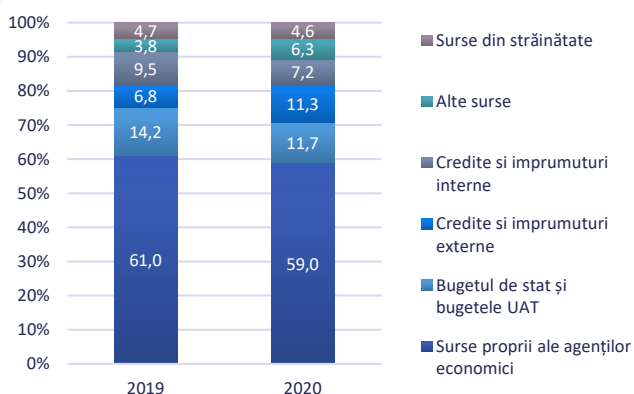
De asemenea, **criza pandemică a influențat fluxul investițiilor străine**. În această perioadă acestea au scăzut cu 8%, însumând circa 684,1 mil. lei.

Investițiile în construcții rămân în diminuare în ianuarie-septembrie 2020. În sectorul construcțiilor au fost orientate cu 1,5% mai puține investiții decât în perioada similară a anului precedent, în sumă de 8,1 mld. lei (Figura 5). Se mențin în scădere doar investițiile în clădirile nerezidențiale, investițiile în clădiri de locuit și construcții inginerești fiind în creștere:

- clădiri rezidențiale (de locuit): +7%, 2,4 mld. lei;
- clădiri nerezidențiale: -19,9%, 2,3 mld. lei;
- construcții inginerești (drumuri, sisteme de alimentare cu apă și canalizare, etc.): +6,2%, 3,3 mld. lei.

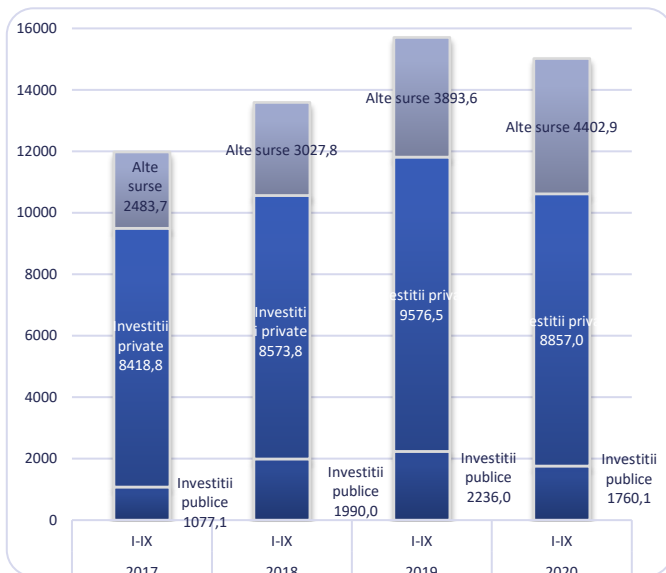
Printre factorii stimulativi care au susținut sectorul construcțiilor se regăsesc: creșterea investițiilor în infrastructură, creșterea creditelor imobiliare (+28,4% la sfârșitul lunii octombrie), implementarea Programului de stat "Prima casă", precum și temperaturile medii mai ridicate înregistrate la începutul anului comparativ cu perioada respectivă a anului precedent.

Figura 6. Structura investițiilor după sursele de finanțare, %

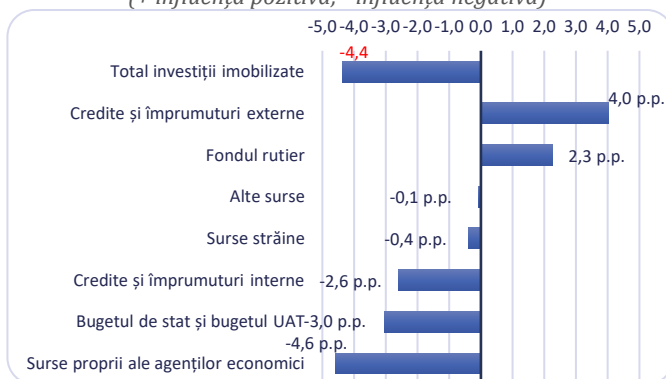
Sursă: Biroul Național de Statistică

Figura 3. Evoluția investițiilor în active imobilizate, mil. lei, ianuarie-septembrie, 2017-2020

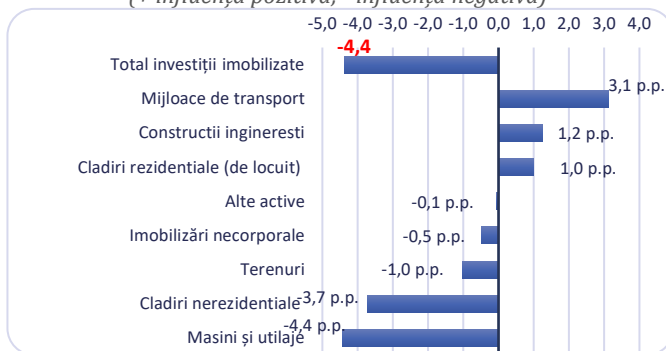
Sursă: Biroul Național de Statistică

Figura 4. Contribuția surselor de finanțare la evoluția investițiilor, ianuarie-septembrie 2020 (+ influență pozitivă; - influență negativă)

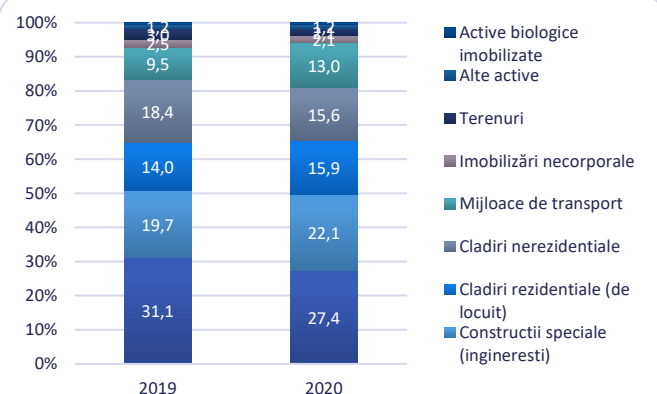
Sursă: Biroul Național de Statistică, calculele MEI

Figura 5. Gradul de influență asupra evoluției investițiilor pe tipuri de active, ianuarie-septembrie 2020 (+ influență pozitivă; - influență negativă)

Sursă: Biroul Național de Statistică, calculele MEI

Figura 7. Structura investițiilor după tipurile de active, %

Sursă: Biroul Național de Statistică